

TÜRKİYE'DE MÜZİK TERAPİ KONUSUNDA OLUŞTURULMUŞ BİLİMSEL YAYINLARIN İNCELENMESİ

EXAMINATION OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS ON MUSIC THERAPY IN TURKEY

Ümit Kubilay CAN* - Begüm YILMAZ**

ÖZ: Müziğin canlılar üzerinde etkileri olduğuna inanan ilkel toplumlar, kötü ruh saydıkları hastalıkları uzaklaştırmak için kendi yaşantılarında müziği iyileştirici bir araç olarak kullanmışlardır. Müziğin bu gücü sonraları filozoflar ve bilim adamlarının ilgisini çelmiştir. Günümüzde müzik terapi, özellikle uluslararası akademik ortamlarda birçok kurum ve araştırmacı tarafından ilgi görmektedir. Türk kültür tarihinde ise müzik ile terapi uygulamalarının Osmanlı dönemine dayandığı gözükse de Türkiye de akademik ortamlarda birkaç kurum ve belli başlı araştırmacıların ilgi gösterdiği yeni bir alan olduğu söylenebilir.

Türkiye de müzik terapi alanının güncel durumunun ne olduğu konusu bu araştırmanın problemi olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda araştırmada Türkiye de müzik terapi konusunda oluşturulmuş bilimsel yayınların incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmada var olan durumu tespit etmek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, veri tabanları taranarak elde edilmiştir. Türkiye’de müzik terapi ile ilgili olan bilimsel yayınlar taranmıştır. Araştırmada verilerin toplanılmasında müzik terapi alanında gerçekleştirilmiş bilimsel yayın türlerinden tezler, makaleler, yayınlanmış bildiriler, kitaplar ve bilimsel toplantıları içeren yayınlar ele alınmıştır. Araştırmanın sonucunda, sayısal olarak 121 yayın olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmaların yayın türüne göre dağılımına bakıldığında ise bildiriler (37), tezler (34), makaleler (32), kitaplar (12), bilimsel toplantılar (6) olduğu tespit edilmiştir. Türkiye’de yayınlanan ilk çalışmanın 1998 yılında başladığı son yıllarda bu çalışmaların giderek arttığı gözlenmiştir. Müzik terapi alanındaki yapılan çalışmaların içeriklerine bakıldığında, çalışmaların müzik terapinin farklı kültürlerdeki tarihsel sürecinin ortaya konulduğu, müzik terapi alanının yöntem ve ilkelerinin neler olduğu ve müzik terapinin etkisinin ölçüldüğü uygulamalı çalışmaların ağırlıklı konu alanı olarak yer aldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik terapi yayınları, müzik terapi, müzik, terapi, terapist.

ABSTRACT: Primitive societies, who believe that music has an impact on living beings, have used music as a means of healing music in their own lives in order to remove the diseases they regard as bad. This power of music was later attracted by philosophers and scientists. Today, music therapy is attracted by many institutions and researchers especially in international academic settings. Although it seems as if the history of Turkish culture based on Ottoman-era practice of

* Dr. Öğretim Üyesi - Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü/Kocaeli - kubican_gitar@hotmail.com

** Müzikolog/Kocaeli - begumnazylmz@gmail.com

This article was checked by Turnitin.

music therapy can be said that Turkey has shown interest in a new area of several major institutions and researchers in academic settings.

What is the subject of the current status of Turkey in the field of music therapy has been identified as a problem of this research. Research in this direction is also in Turkey to investigate the scientific publication that was created in music therapy. In this study, scanning model was used to determine the current situation. The data of the research was obtained by scanning the databases. scientific publications related to music therapy is scanned in Turkey. In the data collection, publications including theses, articles, published papers, books and scientific meetings were discussed. As a result of the study, 121 publications were determined numerically. When the distribution of these studies according to the type of publication is examined, it is determined that they are (37), theses (34), articles (32), books (12), and scientific meetings (6). The first study, published in Turkey in recent years, which started in 1998, it was observed that increasing these studies. When we look at the contents of the studies in music therapy field, it can be said that the historical process of music therapy in different cultures is revealed, the methods and principles of music therapy field and the effects of music therapy are measured as the subject area of applied studies.

Keywords: *Music therapy publications, music therapy, music, therapy, therapist.*

Giriş

Müzik kelimesi, aslı Yunanca “Mousike” veya “Mousa” kelimesinden alınmıştır. Yunan mitolojisine göre Tanrı Zeus’un kızları sayılan dokuz peri kızına “Mousa” (Muse-melek) adı verilmiştir. Eski Yunanlılar bu peri kızlarının tüm dünyanın güzelliklerini ve ahengini düzenlemekle görevli olduklarına inanırlardı. O yüzden bugün hemen hemen her dilde kullanıla gelmiş olan müzik kelimesi bu peri kızlarından dolayı “Müz” kökünden geldiği kabul edilmektedir (Sönmez, 2008: 3).

Müzik; duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları ve başka gerçeklerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirerek, biçimlendirilmiş seslerle işleyerek anlatan estetik bir bütündür. Herkesin anlayabildiği ve anlayabileceği yegane dildir. Müzik dil ve ırk fark etmeksizin direkt olarak duygulara hitap eden etki eden bir sanat dalıdır (Uçan, 2005: 10).

Müzik sanatı için ruhu beslediği ve iyileştirdiği düşünülür. Aynı zamanda bazı enstrümanların bize zarar verdiğini düşünen Platon ise, müzik hakkında şunları söylemiştir:

Müzik en önemli eğitim aracıdır. Çünkü ritim ve makam ruhumuzun derinliklerine kadar sokularak bizi çepeçevre sarar, ona soylu davranış kazandırır. İnsan doğru bir müzik eğitimi almışsa ruhu da güzelleşir aksi halde tersi olur. Layıkıyla müzik eğitimi almış bir insan sanattaki ve doğadaki hatalarını ve eksiklerini en dikkatli kişi olarak bir bakışta sezeceği için de güzel şeyleri sevip övme ve ruhunu onlarla besleme imkânı bulup kendisini de güzelleştirir, kusursuz biri olur (Platon, 2017: 94).

Müzik, insanların ona yüklediği anlamlarla kendini oluşturur, insanlarla anlam kazanır (Clifton 1983, Bruscia, 2016). Müzik aynı zamanda ruhu beslemesi yönünde ilkçağlardan bu yana hep konuşulmuş, birçok düşünür müziğin iyileştirici, tedavi yönü üzerinde durmuştur.

Müzik ve tedavinin nasıl uygulandığı konusu ise, bu zamana kadar çok merak edilen hususlardan biri haline gelmiştir. İnsanların doğaüstü güçlere olan inancı ilkel toplumluluklardan beri süre gelen bir inanıştır, bu nedenle kabilelerde hastalıkların doğaüstü güçlerden geldiğine inanılmış ve iyileştirilmek için şamanlar doğa sesleri çıkaran enstrümanları şifalandırmak için kullanmışlardır (Atik, 2017). İlkçağ’ dan beri Şamanlarla birlikte yağmur yağdırmak, zararlı hayvanlardan korunmak, hastalıkları iyileştirmek müziğin sihirli gücü haline gelmiştir.

Eski Roma’da ise “*Celsus ve Areteus, müziğin ruhu yatıştırdığını ve ruh hastalıklarını iyi ettiğini söylemiştir. MÖ 250-184 yılları arasında yaşayan Romalı şair Titus Maccius Platus “Charmides” adlı şarkısının yaralara iyi geldiğine değinmiştir. Mısırlılar da doğum sırasında müziği kullanmışlardır. Büyük Çin filozofu Konfüçyus müzik terapi hakkında “müzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzelir, gözler parlar, kulaklar keskin olur, kanın hareketi ve dolanımı sakinleşir”* ifadesi ile müziğin insanlar üzerindeki etkilerine dikkat çekmiştir (Kurt, 2014: 20).

Farabi, bazı makamların insan ruhuna iyi geldiğini *Kitab’ül Musiki’ül Kebir* (Büyük Müzik Kitabı) de açıklamıştır. İbni Sina ise; “*Tedavinin en iyi yollarından, en etkililerinden biri, hastanın akli ve ruhi güçlerini artırmak, ona hastalıkla daha iyi mücadele için cesaret vermek, hastanın çevresini sevimli hoşla gider hale getirmek, ‘ona en iyi musikiyi dinletmek’ ve onu sevdiği insanlarla bir araya getirmektir* (Atik, 2017: 13) diyerek müziğin tedavideki yerini tanımlamıştır”. Müzik ile gerçekleştirilen bu tedavi, terapi adı altında gözlemlenir.

Müzikle terapi ise müzik ve terapi sözcüklerinden oluşmaktadır. Terapi, Yunanca hizmette bulunmak, hastayla ilgilenmek, çare bulmak anlamına gelmektedir. Terapi, hastalıkların iyileştirilmesi veya önlenmesine yarayan içerisinde hem tıbbi hem de psikolojik uygulamayı barındıran bir yöntemdir (Budak, 2017). “Yunanca hizmette bulunmak, hastayla ilgilenmek, çare bulmak anlamına gelmektedir. İnsan müzikle yalnızca iletişim kurmakla kalmamış, müziği psikolojik sorunlarını gidermek için de bir yardımcı araç olarak kullanmıştır” (Sezer, 2011: 2).

Ülkemizde terapi daha çok ‘iyileştirme, şifalandırma’ olarak bilinmektedir. Terapi geniş bir alandır ve günümüzde birçok terapi çeşidi vardır. Bunlardan biri de dünya tarihinde çok eskiye dayanan Müzik Terapidir. Müzik Terapi Birliği’nin (Amerikan) yaptığı tanımına göre “*müzik terapi, bir onaylı müzik terapi programını tamamlayan sertifikalı profesyoneller tarafından, klinik ve kanıta dayalı olarak, terapötik ilişkiler içinde, bireye özgü hedeflere ulaşmak için yapılan müzik girişimleridir”*

(Amerikan Müzik Terapi Derneği, 2014) İlkçağdan bu yana müziği ve terapiyi birleştiren birçok topluluk olmuştur. Başlarda Şamanlarla başlayan bu deneyim ardından klinik ortamlara kadar gelmiştir. Müzik terapide müziğin psikodinamik yaklaşımı bir terapist tarafından birey veya gruplara uygulanır (Tağtekin vd, 2015).

Fransızca *Thérapeute* 'tedavici' anlamına gelir. "*Terapist, belirli bir sağlık hedefi doğrultusunda belirli bir hizmet sağlayarak, danışana yardım etmeyi taahhüt eden kişi olarak tanımlanır; danışan terapistin sunduğu yardım ve hizmeti kabul eder ve bunların karşılığında terapiste belirli bir bedel ödemeye razı olur*" (Bruscia, 2016: 67). Terapist terapide ki süreci, danışan veya hastanın ne durumda olduğunu ve bu süreçte neye ulaşılması gerektiğini belirler. Müzik terapisti ise danışan veya hastanın o terapi sürecinde müzik yoluyla hasta ile terapötik bir bağ oluşturmasını temel alır. Terapistin hedefi, danışana her türlü duruma karşın ona destek olmaktır. Terapötik ilişki, terapist ve hasta arasındaki sevgi, saygı, güven, dürüstlük gibi duyguları içerir. Müzik terapisti kurduğu terapötik ilişki bakımından diğer terapistlerden danışandan müzikal olarak bir yanıt istemesi yönünden ayrılır (Orlowski, 2018).

"Danışanların belirli bir rahatsızlığının (sağlık probleminin) olması, danışana karşı uzmanlık alanının oluşması, terapinin amacının ne olduğunun belirlenmesi ile müzik terapinin alt alanları ortaya çıkar bunlar; Didaktik, Tıbbi, İyileştirme, Eğlenme/Dinlenme uygulama alanlarıdır. Uygulama alanlarında uygulama seviyesini belirleyen Kapsam, Derinlik, Rol ilişkileri vb. 9 kriter vardır. Bir kriter diğer kriteri etkiler ve müzik terapinin, bir danışanın ihtiyaçlarına uygunluğu ne kadar klinik bağımsızlığa sahip olacağını da belirler ve bu da müdahalelerin derinliğini ve danışmanın geçireceği değişimlerin derecesini etkiler" (Bruscia, 2016: 205). Uygulamaların dayandığı belirli yöntemler vardır.

Günümüzde kullanılan Müzik terapi yöntemlerine bakıldığında farklı yaklaşımların yer aldığı görülmektedir. ABD' de 100'den fazla tekniğin kullanıldığı, sonrasında ise bu tekniklerin düzenlenmesi kararı alınmış ve müzik terapi modelleri tanıtılmıştır. Bunlar 'Makamdan Şifaya Kitabına' göre; "*Yaratıcı Müzik Terapi ve Nordoff-Robbins, Analitik Müzik Terapi ve Priestley, Davranışsal Müzik Terapi ve Madsen, Gündümlü İmgelem ve Müzik (GIM) Bonny, Benenzon Müzik Terapi, Serbest Doğaçlama Terapi Alvin şeklindedir*" (Atik, 2017: 105). Bu yöntemlerin kullanımı terapistin terapiden almak istediği sonuç durumuna göre değişiklik gösterebilir.

Müzik terapi çeşitleri Aktif ve Pasif Müzik Terapi olmak üzere ikiye ayrılır. Aktif Müzik Terapide pentatonik müzik eşliğindeki hareketler uygulanır. Tedavinin amacı bedeni ruhsal ve fiziksel yönden korumak ve geliştirmektir. Pasif Müzik Terapi ise, en çok kullanılan müzik tedavi yöntemidir. Genellikle su sesi dinletilir, kişilerden bu su sesine konsantre olmaları ve kendilerini akarsuyun büyük bir koluna ulaşmaya çalışan küçük

bir su akıntısı olduklarını düşünmeleri istenir. Daha sonra kişiler terapi sırasında zihinlerinde oluşturduklarını müzik terapistine aktarırlar ve bunların nedenleri araştırılır (Gençel, 2006). Pasif müzik terapiye göre aktif müzik terapiye çalgı kullanımı ağırlıklı kazanır.

Aktif müzik terapiye kullanılacak enstrümanları çoğu zaman terapist seçer. Orłowski (2018: 99) çalışmasında, müzik terapiye kullanılan bazı vurmalı çalgıları şu şekilde örneklendirmiştir: “*Ahşap Ton Blok, Def, Cajon, Djembe, Conga, Tımpani, Tibet çanağı gibi birçok enstrümanı danışan ile terapötik ilişki kurarken görebiliriz.*” Dünya da müzik terapi çalışmalarına baktığımızda çeşitli çalgıların aktif müzik terapiye kullanıldığı görülmektedir. Özellikle Himalaya çalgısı olarak bilinen Tibet çanağını müziğin insan sağlığı üzerinde birçok defa kullanıldığı söylenebilir.

“II. dünya savaşı sonrası yaralı askerlerin tedavisinde müzik kullanımı ile bu alan farkına varılmıştır. Avrupa ve ABD’de 1950’lerden itibaren müzikle terapi daha da yaygınlaşmış ve 1980’den sonra müzik terapi alanında oldukça ilerlemeler kaydedilmiştir. Bugün ABD ve Avrupa’da pek çok üniversitede müziğin tedavide kullanımına dair ciddi araştırmalar ve deneyler yapılmaktadır” (Bekiroğlu, 2011: 32).

Türkiye’de müzik terapi eğitimi ve sağlık bakanlığı onaylı *Müzik Terapi Sertifikası* yaklaşık 2 senedir verilmektedir. Türk Musikisini Araştırma ve Tanıtma Grubu (TÜTEM ve TUMATA) Türk Müziği ile terapi çalışmaları yapmaktadır. 2014 yılında Ankara’da (MÜZTED) Müzik Terapi Derneği kurulmuştur. Dernek; müziğin ve diğer sanatların, bireysel ya da grup psikoterapilerinde terapötik amaçla kullanılmasını sağlayan müzik-terapinin ülkemizde tanıtılması, geliştirilmesi ve toplumun yararına kullanılması için çalışmalarda bulunarak, bu konuda çalışmalar yapan kişi ve kuruluşlara destek vermek amacı ile kurulmuştur (Uçaner, 2015). Uygulamalı Müzik Terapi Derneği (UMTED) 2016 yılında kurulmuştur. 2016 yılından bu yana Müzik Terapi Akademisi’nde çeşitli müzik terapi devam eğitimleri vermektedir.

Problem

Uluslararası düzeyde akademik ortamlara bakıldığında Müzik terapi alanının önemli şekilde yol aldığı görülmektedir. Türkiye’de müzikle terapi uygulamaları Osmanlı dönemine dayansa da akademik platformlarda Müzik Terapi alanı çok yeni olduğu söylenebilir. Son yıllarda müzik terapi alanı Türkiye de belli başlı kurumların ve araştırmacıların ilgisini çekmektedir. Bu doğrultuda akademik çalışmaların varlığı göze çarpmaktadır. Türkiye de müzik terapi alanında gerçekleştirilen bilimsel yayınların neler olduğu, akademik yayın türleri, konu içerikleri ve sayısal durumu tespiti konuları bu araştırmamızın problemi olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkiye’de Müzik Terapi Konusunda oluşturulmuş Bilimsel Yayınların incelenmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1. Türkiye’de yayımlanmış bilimsel çalışmaların yayın türlerine göre frekans ve yüzde dağılımı nelerdir?
2. Türkiye’de Müzik Terapi alanında yayımlanmış tezler nelerdir?
3. Türkiye’de Müzik Terapi başlığı altında yayımlanmış makaleler nelerdir?
4. Türkiye’de Müzik Terapi hakkında basılmış kitaplar nelerdir?
5. Türkiye’de Müzik Terapi başlığı altında yayımlanmış bildiriler nelerdir?
6. Türkiye’de Müzik Terapi başlığı altında yapılmış bilimsel toplantılar nelerdir?

Türkiye’de daha yeni bir alan olan Müzik Terapi konusunda yeterli bilgi olmadığı düşünülmektedir. Bu yapılan araştırma müzik terapinin güncel durumunun ortaya konması açısından önemlidir. Bu çalışmanın sonuçları, Türkiye’deki müzik terapi alanının güncel durumunu ortaya koyması açısından müzik- bilim alanları- müzik terapi alanı- ilgili disiplinler- araştırmacılara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, araştırma başlığında Müzik Terapi geçen, verilerin taranmasında ‘müzik terapi’ anahtar kelimesi, bilimsel toplantılardan sadece sempozyum, çalıştay ve kongre alanları 30 Nisan 2019 tarihine kadar gerçekleştirilmiş akademik yayınlar ile sınırlandırılmıştır.

Yöntem

Var olan bir durumun tespitini ve betimlenmesini esas alan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda veriler, veri tabanları taranarak elde edilmiştir. Araştırmada verilerin toplanılmasında müzik terapi alanında gerçekleştirilmiş yayınlar ele alınmıştır.

Araştırmada seçilen yayınlar, başlıklarında hem müzik terapi olan hem de veriler toplanırken “müzik terapi” anahtar kelimesi ile saptanmıştır. Dolayısıyla araştırmanın içerdiği sınırlılıklar olduğu göz önüne alındığında çalışmada toplanan veriler çalışma evreni olarak ifade edilmiştir. Araştırmada sınırlandırılmış evren kullanılmıştır. Arseven’e (1993) göre buna çalışma evreni de denilmektedir. Araştırmanın çalışma evrenini 30 Nisan 2019 tarihine kadar müzik terapi alanında gerçekleştirilmiş bilimsel yayın türlerinden tez, makale, yayımlanmış bildiriler, kitaplar ve bilimsel toplantılar olmak üzere beş alan oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında bilimsel çalışmalar kapsamına giren alanlar verilerin toplanılmasından öncesi belirlenmiş olup verilerin analizi bakımından çalışmaların nasıl dağılım gösterdikleri tespit edilmiştir.

Araştırma veri toplamak için belirlenen alanlar araştırmanın sınırlılık ve olanakları içinde tamamı taranmaya çalışılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde Betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında çalışma evrenine seçilen müzik terapi alanındaki gerçekleştirilen yayınlara ulaşılmıştır. Elde edilen bilimsel yayınlar önceden belirlenen alt başlıklar çerçevesinde analiz edilmiş ve kategoriler oluşturularak sınıflandırma ve sayısal dağılım yapılmıştır.

Bulgular

1. Türkiye’de müzik terapi alanında yayımlanmış bilimsel yayınların türlere göre sayısal dağılımı nasıldır?

Tablo 1. Müzik terapi alanındaki bilimsel yayınların türlere göre frekans ve yüzde dağılımı

Bilimsel Yayın Türleri	F	%
Tez	34	29
Makale	32	26
Kitap	12	10
Yayınlanmış Bildiriler	37	31
Bilimsel Toplantı	6	4
TOPLAM	121	100

Türkiye de müzik terapi alanında yapılan bilimsel yayınların türlerine göre sayısal dağılımına bakıldığında, Tez (34), Makale (32), Yayınlanmış Bildiriler (37), Bilimsel Toplantılar (6) ve Kitap (12) olduğu görülmektedir. Yayın türleri arasında sayısal olarak en fazla Yayınlanmış Bildirilerin olduğu en az ise Bilimsel toplantılar olduğu tespit edilmiştir.

2. Türkiye’de müzik terapi alanında yayımlanmış tezlerin dağılımı nasıldır?

Tablo 2. Müzik Terapi Alanındaki Yayımlanmış Tezlerin künyelerine göre dağılımı

Tez Başlığı	Yazar	Türü	Yılı	Üniversite/Enstitü
Okul Öncesi ve İlköğretim Çağı Çocuklarının Eğitimine Müzik Terapisinin Etkileri ve Faydaları	İpek Gürlük	Yük. L.	1998	Marmara U. Fen Bil
Cerrahi Girişim Yapılacak Vakalarda, Preoperatif Dönemde Müzik Terapi ve Dokunma Terapisi İçeren hemşirelik Uygulamalarının Hasta Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması	Şengül Güngör	Yük. L.	1999	Marmara U. Sağ. Bil.
Tarihsel Süreç İçerisinde Türklerde Müzikle Terapi	Suat Karahan	Yük. L.	2006	İstanbul U. Sos. Bil.
Müzikle Terapi ve Öğrenciler Üzerindeki Terapik Etkileri	Arzu Özçevik	Yük. L.	2007	İstanbul U. Sos. Bil.

Mekanik Ventilatör Desteğinde Olan Hastalarda Müzik Terapinin Anksiyetenin Fizyolojik Belirtilerine Etkisi	Esra Akın	Yük. L	2007	Ege U. Sağ. Bil.	
Dokunma, Müzikterapi ve Aromaterapinin Yoğun Bakım Hastalarının Fizyolojik Durumlarına Etkisi	Sevban Arslan	Dok.	2007	Atatürk U. Sağ. Bil.	
Zihinsel Engelli Öğrenciler İçin Müzik Terapi Yöntemine Göre Hazırlanan Sosyal Beceri Öğretim Programının Etkinliğinin İncelenmesi	Deniz Çadır	Yük. L	2008	Abant İzzet Baysal U. Sos. Bil.	
Müzikle Terapinin Sınav Kaygısı, Öfke ve Psikolojik Belirtiler Üzerindeki Etkisi	Fahri Sezer	Dok.	2009	Atatürk U. Sağ. Bil.	
Koroner Anjiyografi Uygulanacak Hastalarda Müzik Terapisinin Anksiyete Düzeyine Etkisi	Meltem Vizeli	Yük. L	2010	Haliç U. Sağ. Bil.	
Kırgız Türklerinin Kültüründe Müzikterapi Uygulamaları ve Maneviyat İlişkisi	Ermamat Ergeshov	Yük. L	2011	Ankara U. Sos. Bil.	
Koroner Arter Bypass Greft Ameliyatı Uygulanan Hastalarda Müzik Terapinin Temel Yaşam Bulguları, Ağrı, Anksiyete ve Hastanede Kalış Sürelerine Etkisi	Yeliz Cığerci	Dok.	2012	Ege U. Sağ. Bil. E.	
Müzik Terapisinin Hemodiyaliz Hastalarının Algıladıkları Stresörler Ve Anksiyete Düzeyleri Üzerine Etkisi	Işın Cantekin	Dok.	2012	Atatürk U. Sağ. Bil.	
Müzik Terapinin Cerrahi Yoğun Bakım Hastalarının Yaşam Bulgularına Etkisi	Bilsev Araç	Yük. L.	2012	İnönü U. Sağ. Bil.	
Mekanik Ventilasyonlu Hastanın Aspirasyon İşleminde Uygulanan Müzik Terapinin Ağrı Ve Fizyolojik Parametrelere Etkisi	Yeşim Aktaş	Y.	Dok.	2013	Atatürk U. Sağ. Bil.
Aromaterapi, Müzikterapi ve Vibrasyon Uygulamalarının Yenidoğanın Stres ve Davranışları Üzerine Etkisi	Öznur Tosun	Dok.	2013	Erciyes U. Sağ. Bil.	
Göğüs Hastalıkları Servisinde Yatan Koah Hastalarında Müzik Terapisinin Anksiyete ve Bazı Klinik Bulgulara Etkisi	Dilek Horuz	Yük. L	2013	Bülent Ecevit U. Sağ. Bil.	
Müzik Terapinin Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yalnızlık Hissi Üzerine Etkisi	Duygu Kurt	Yük. L	2014	Marmara U. Sağ. Bil.	
Kemoterapi Uygulanan Hastalarda Müzik Terapinin Kemoterapi Semptomları ve Konfor Düzeyine Etkisi	Şebnem Bilgiç	Dok.	2015	İstanbul U. Sağ. Bil.	
Stres ve Anksiyete İçin Alternatif ve Tamamlayıcı Bir Model Olarak Müzik Terapi	Kübra Arlı	Yüksek Lisans	2015	Üsküdar U. Sos. Bil.	
Şizofrenik Hastalarda Müzik Terapinin Ruhsal Durum Üzerine Etkileri	Suna Fındıkoğlu	Yüksek Lisans	2015	Medipol U. Sağ. Bil.	
Müzik Terapisinin Yaşlı Kanser Hastalarının Anksiyete ve Uyku Kalitesi Üzerine Etkisi	Kübra Gökalp	Dok.	2015	Atatürk U. Sağ. Bil.	

Müzik Terapi, Şiir Terapi ve Yaratıcı Drama Uygulamalarının Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı Düzeyleri Üzerine Etkisi	Esra Yücesan	Dok.	2016	Gazi U. Eğit. Bil.
Masaj ve Müzik Terapinin Yeni Doğan Stres ve Davranışı Üzerine Etkisi	Sevcan Çakı	Yük. L	2016	Erciyes U. Sağ. Bil.
Müzik Terapinin Cerrahi Uygulanan 6-12 Yaş Arası Çocuklarda Anksiyete, korku ve ağrı Yönetimine Etkisi	Özgür Bahadır	Yük. L	2016	Bülent Ecevit U. Sağ. Bil.
Hematopoetik Kök Hücre Nakli Esnasında Müzik Terapinin Kanser Hastalarının Fiziksel ve Ruhsal Parametreleri Üzerine Etkisi	Gizem İ Geyik	Yük. L	2016	Medipol U. Sağ. Bil.
Demans - Alzheimer Hastalarında Farklı Müzik Terapi Uygulamalarının Zihinsel, Psikolojik, Anksiyete Ve Ajitasyon Etkileri Üzerine Karşılaştırmalı Çalışma	Emine E.Şahin Karadeniz	Yük. L	2017	Haliç U. Sosyal Bil.
Türkiye’de Müzik Terapi Tarihi ve Eğitimi	Gonca Kayım	Yük. L	2017	Haliç U. Sosyal Bil.
Şizofreni Hastalarında Müzik Terapinin Depresyon, İşlevsellik, Genel Psikopatoloji, Klinik Parametreleri Üzerine Etkileri	Pınar Ezgi Özgenel	Yük. L	2018	Üsküdar U. Sosyal Bil.
Palyatif Bakım Ünitelerinde Uygulanan Müzik Terapi Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma	Bensu Kitirci	Yük. L	2018	Afyon Kocatepe U. Sos. Bil.
Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Müzik Terapinin Ağrı, Yorgunluk, Anksiyete ve Kasıntı Semptomları Üzerine Etkisi	Ayla Aydın	Yük. L	2018	Gaziantep U. Sağ. Bil.
Serebral Palsili Çocuklarda Nörolojik Müzik Terapi Eğitiminin Yaşam Kalitesi, Katılım ve Günlük Yaşam Aktiviteleri Üzerine Etkisi	Gözde Ölçer	Yük. L	2018	Hacettepe U. Sağ. Bil.
Dinî İçerikli Müzik Terapinin Üniversite Öğrencilerinde Duygu Durumu, Kaygı ve Algılanan Stres Düzeyi Üzerindeki Etkisi	Ayşe Kaya Göktepe	Dok.	2018	Marmara U. Sosyal Bil.
Müzik Terapinin Kekemelik Tedavisindeki Yeri	Furkan Üçkaya	Yük. L	2018	Hacettepe U. GSE.
Müzik Terapinin Kolonoskopi Öncesi Hastaların Fiziksel ve Ruhsal Parametreleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi	Mert Işıkcı	Yük. L	2018	Medipol U. Sağ. Bil.

Türkiye’de müzik terapi başlığı altında 34 tez yazılmıştır. Yazılan tezlerin içeriklerine bakıldığında, müzik terapinin tarihsel süreçte ilişkilendirildiği, müzik terapi uygulamaları ile hastaların tedavisi üzerinde ya da öğrencilerin duygu durumlarına etkisinin ölçüldüğü araştırmalar yer almaktadır. Gerçekleştirilen yayınların tez türüne göre sayısal dağılımına bakıldığında yüksek lisans tezlerin doktora tezlerine göre daha fazla olduğu görülmektedir. Yapılan tezlerin en çok 2018 yılında ağırlık kazandığı tespit edilmiştir. Tezlerin üniversiteler arasındaki dağılımına bakıldığında ise en fazla tezin Atatürk Üniversitesi’nde (Erzincan) yazıldığı görülmektedir.

3.Türkiye’de müzik terapi alanında yayımlanmış makalelerin dağılımı nasıldır?

Tablo 3. Müzik Terapi Alanında Yayımlanmış Makalelerin künyelerine Göre Dağılımı

Yazar	Başlık	Dergi Adı	Yılı
Latife Bıyıklı	Müzik Terapi	A.Ü Eğit. Bil. Fak. Yay.	1990
Rahmi O. Güvenç	Türk Müzik Terapi Geleneği	Yeni Türk Yayınları	1999
Leyla Khorshid ve Esra A. Korhan	Mekanik Ventilatore Bağlı Hastalarda Anksiyete Yönetiminde Müzik Terapinin Yeri	Yoğun Bakım Hemşire.	2007
Gülşen Erdal	Rehabilitasyon Amaçlı Rekreatif Faaliyetlerden Müzik Terapisinin Dalcrose ve Tomatis Metodlarının Uygulanması Yoluyla Otistik Çocukların Devinimsel Bilişsel Gelişimlerine Katkıları	Orkestra	2008
Fahri Sezer	Lise Öğrencilerinin Sınav Kaygısını Azaltmada Müzikle Terapinin Etkisi	EJournal of New World Science Academy	2009
Güner Dağlı, Hüseyin Şen, Ali Sızlan, Ömer Yanarateş ve Sezai Özkan	Müzik Terapisinin Postoperatif Sezaryen Ağrısına Etkisi	TAF Preventive Medicine Bulletin	2009
Fahri Sezer	Lise Öğrencilerinin Öfke Durumları Üzerine Müzikle Terapinin Etkisi	EJournal of New World Sciences Academy	2010
Meltem Uyar, Esra A. Korhan	Yoğun Bakım Hastalarında Müzik Terapinin Ağrı ve Anksiyete Üzerine Etkisi	Ağrı Dergisi	2011
Diler İmseyitoğlu ve Suzan Yıldız	Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinde Müzik Terapi	Florance Nightingale Hemş. Yüksekökol Der.	2012
Deniz Çadır ve Hasan Avcıoğlu	Zihinsel Engelli Öğrenciler İçin Müzik Terapi Yöntemine Göre Hazırlanan Sosyal Beceri Öğretim Programının Etkililiği	Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling	2013
Günsu Yılma	Zihinsel Engelli Çocuklarda Müzik Terapi Yöntemlerinde Kullanılan Müzik Aletler Üzerine Bir inceleme	Sağlık Hizmetleri ve Eğitim Dergisi	2014
Funda Kavak, Süheyla Ünal ve Emine Yılmaz	Şizofreni Hastalarında Gevşeme Egzersizi ve Müzik Terapinin Psikolojik Belirtiler ve Depresyon Düzeyine Etkisi	İntegratif Tıp Dergisi	2015
Neslihan Lök ve Kerime Bademli	Alzheimer Hastalarına Bakım Verenlerde Yüklü Azaltmada Bir Yöntem Müzik Terapi	Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar	2015
Nuran Kömürcü ve Şeyma Çatalgöl	Doğumda Müzik Terapi	Türkiye Klin Obstetric-Women’s Health and Diseases Nursing	2015
Banu Müjdecı, Sabri Köseoğlu, İbrahim Özcan ve Hüseyin Dere	Tinnitusu olan bireylerde müzik terapisinin yaşam kalitesi üzerine etkisi	Marmara Medical Journal	2015

Burçin Uçaner, Birsen Jelen	Müzik Terapi Uygulamaları ve Bazı Ülkelerdeki Eğitimi	Folklor/Edebiyat	2015
Hasan Arslan	Müzik Terapi ve Dini Müzik	Hikmet Yurdu Düşünce Yorum Sos. Bil. Araş.	2015
N. Altan Sarıkaya	Huzurevinde Kalan Yaşlılarda Pasif Müzikoterapinin Uyku Kalitesine Etkisi	Psikiyatri Hemşireliği Dergisi	2016
Derya U. Yılmaz, Esra A. Korhan, Serkan Çelik, Gülay O. Çelik	Mekanik Ventilasyon Desteğinde Olan Hastalarda Müzik Terapinin Sedasyon Düzeyi ve Yaşamsal Belirtiler Üzerine Etkisi: Bir Pilot Çalışma	İzmir Kâtip Çelebi Ün. Sağlık Bil. Fak. Dergisi	2016
Gamze Kor, Çağhan Adar	Nim Kemal Öke ve Müzik Terapi Üzerine Etkileri	Akademik Müzik Araş.	2016
Zeynep Karaman Özlü, Sibel İnce, Gülçin Avşar	Müzik Terapinin Kolesistektomi Olan Hastaların Ağrıları Üzerine Etkisi	Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi	2016
Neslihan Lök, Kerime Bademli	Alzheimer Hastalarında Müzik Terapinin Etkinliği: Sistematik Derleme	Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar	2016
Nihal Altan Sarıkaya, Sıdıka Oğuz	Huzurevinde Kalan Yaşlılarda Pasif Müzikoterapinin Uyku Kalitesine Etkisi	Psikiyatri Hemşireliği Dergisi	2016
Beril M. Dursun, ve Arkadaşları	Türkiye’de Nörolojik Rehabilitasyon Kapsamında Bir Müzik Terapi Projesinin Geliştirilmesi	İstanbul Eğitimde Yenilikçilik Dergisi	2017
Burçin U. Çiftaldöz	Şifahanelerden Günümüze Müzik Terapisi	Sağlığa Bakış	2017
Derya Tanrıverdi	Ruh Sağlığında Müzik Terapisinin Rolü	E- Sağlık Hemşirelik	2017
Levent Öztürk ve Hanefi Özbek	Küllerinden Doğan Bir Tıbbi Uygulama: Müzik Terapi	Sağlık Hizmetleri ve Eğitim Dergisi	2018
Şeyma Ersoy Çak, Nuri Özcan	Müzik Terapinin Tarihsel Gelişimi ve Uygulandığı Mekanlara Bir bakış	Türk Çalışmaları Sosyal Bilimler	2018
Gülsüm N. Çürük, Songül Görüş, Sevdâ K. Bayındır ve Zeynep Doğan	Perkütan Koroner Girişim Uygulanan Hastalarda Müzik Terapinin Anksiyete Düzeyi ve Yaşam Bulgularına Etkisi; Randomize Kontrollü Çalışma	Acıbadem Ü. Sağlık Bil Dergisi	2018
Şükrü Torun	Nörolojik Hastalıklarda Müzik Terapi ve Müzik Uygulamaları	Türkiye Klinikleri Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	2018
Nihal Y. Çetin ve Müslüm Akdemir	Otizim Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklarda Müzik Terapinin Otizm Belirtileri ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi	Anatolian Journal of Psychiatry	2018
Esra N. Meriç ve Yeliz Kaya	Jinekolojik Onkolojide Müzik Terapisinin Yeri	Osmangazi Tıp Dergisi	2018

Türkiye’de müzik terapi adı altında 32 tane makale yayımlanmıştır. Makalelerin başlıkları incelendiğinde müzik terapinin uygulamalı çalışmalarının daha ağırlık kazındığı, müzik terapiye yönelik tarihsel çalışmaların nispeten daha az olduğu görülmektedir. Makalelerin yayımlandığı dergilere bakıldığında, Sağlık bilimleri alanındaki dergilere ait çalışmaların ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Makalelerin yayın tarihinin

kronolojik sıralamasına bakıldığında, 1990 ile 1999 arasında sadece iki çalışmanın, 2007'e kadar hiçbir çalışmanın yapılmadığı, günümüze kadar ise çalışmaların gittikçe arttığı, 2015'ten sonra ise makale sayısında dikkati çeker bir artış olduğu görülmektedir.

4. Türkiye’de müzik terapi alanında basılmış kitapların dağılımı nasıldır?

Tablo 4. Müzik Terapi Alanında Basılmış Kitapların Künyelerine Göre Dağılımı

Yazar	Kitabın Adı	Yıl	Yayınevi	Sayfa
Banu Doğan	Sentez Müzik Terapi	2000	Zeus Kitapevi	102
Moreno Joseph (Çeviri Kitap)	İçimizdeki Müziği Eylemek: Müzik Terapisi ve Psikodrama	2001	Atadost	126
Adnan Çoban	Müzik terapi	2005	Timas	320
Banu Doğan	Avrupa’da Müzik ile Terapi	2006	Mephisto	143
A.Bülent Alaner	Müzikte Beşinci Boyuta Doğru “Kavram- Felsefe- Estetik- Eğitim- Müzik Terapisi”	2007	Eskişehir Anadolu U. Dev. Kon.	162
Kenneth B.Bruscia (Çeviri Kitap)	Müzik Terapiyi Tanımlamak	2016	Nobel	416
Gerard Ducorneau (Çeviri Kitap)	Müzik Terapi İlkeleri	2016	Nobel	178
Arzu Çalık	Müzikle Terapi	2017	Msn	144
Duygu Orlovski	Kreatif Müzik Terapi	2018	Müzik Eğitimi	104
Fahri Sezer	Müzikle Terapi-Tarihi Etkileri Model ve Teknikler	2019	Nobel	132
Öznur T. Yılmaz	Nörorehabilitasyonda Müzik Terapi Yöntemleri	2019	Hipokrat	256
Levent Öztürk	Müzik Terapi Terimler Sözlüğü	2019	Hipokrat	288

Tablo 4’teki veriler incelendiğinde, Türkiye’de Müzik Terapi adı altında 12 tane kitap basıldığı tespit edilmiştir. Yayımlanan kitapların başlıklarına bakıldığında müzik terapinin felsefesi, ilkeleri, modelleri, teknikleri, yöntemlerinin ortaya konulduğu, tarihsel bağlamda ve kreatif ve farklı disiplinleri kapsayan uygulama alanları ile ilişkilendirilen araştırmaların var olduğu görülmektedir. İlk basılan kitabın 2000 yılında gerçekleştiği, sonrasında ise tarihsel olarak seyrek bir şekilde dağıldığı tespit edilmiştir. Basılan kitapların yayınevi dağılımına bakıldığında, Nobel ve Hipokrat yayınevlerinde ağırlık kazandığı görülmektedir. Kitapların sayfa sayısına bakıldığında, sayfa sayısının en fazla olduğu Kenneth B.Bruscia’nın “Müzik Terapiyi Kullanmak” (416) adlı kitap olduğu tespit edilmiştir.

5. Türkiye’de müzik terapi alanında yayımlanmış bildirilerin dağılımı nasıldır?

Tablo.5 Müzik Terapi Alanında Yayımlanmış Bildirilerin Künyelerine Göre Dağılımı

Yazar	Başlık	Bilimsel Adı	Etkinliğin	Yer/ Yıl
Emine Kutluay	Müzikle ve Ritim Eşliğinde Yapılan Egzersizlerin Sağlık Üzerine Olan Etkileri ve Müzik Terapi	1.Sağlıklı Sempozyumu	Yaşam	İzmir /1994
Ayten Uysal, Bülent A. Alaner ve Gönül Kırcaaliiftar	Anadolu Üniversitesinde Otistik Çocuklar Üzerinde Uygulanan Yaratıcı Müzik Terapi Çalışmaları	Cumhuriyetimizin 80. Yılında Sempozyumu	Müzik	Malatya/ 2003
Esra Güney ve arkadaşları	Otistik Bozukluklu Çocuklarda Müzik Terapisi	19. Ulusal Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kongresi	Çocuk ve	Adana/2 009
Bülent A. Alaner	Müziksel İfade İçerisinde Müzikoloji Müzik Terapi	Uluslararası Temsil x Temsil Sempozyumu	Müzikte Müziksel	İstanbul /2010
Ayşe S. Şahlı, Dilek Uyar ve Erol Belgin	Kekeme Çocuklarda Uygulanan Müzik Terapinin Çoklu Zeka Alanlarına Etkisi	55. Türkiye Pediatri Kongresi	Milli Derneği	Antalya/ 2011
Funda K. Budak, Süheyla Ünal ve Emine Yılmaz	Şizofreni Hastalarında Egzersizi ve Müzik Terapinin Psikolojik Belirtiler ve Depresyon Düzeyine Etkisi	2. Uluslararası İntegratif Tıp Kongresi		Antalya/ 2015
Şükrü Torun ve Müzeyyen Çiyiltepe	Parkinson Hastalığında Ritim ve Ses Perdesi Algısı Nörolojik Müzik Terapide Birey Odaklı Protokol Çalışması	Kognitif XII		İstanbul /2015
Alpaslan Akbaş ve arkadaşları	Şok Dalga Litotropisi Sırasında Müzik Terapisinin Hastanın Gevşemesi Anksiyetesi ve Ağrı Algısı Üzerine Etkisi	TÜD 24. Ulusal Kongresi	Üroloji	İzmir/20 15
Sıtkı B. Tutu ve Hande Küçükebe	Günümüz Türkiye’sinde Müzik Terapi Referansları ve Çokdisiplinlilik	22. İstanbul Müziği Uluslararası Sağlık Sempozyumu	Türk Günleri	İstanbul /2015
Ayla Varol Clark	Müzik Terapinin Kliniksel Uygulama Alanları, Tedavi Planı (Assesment)	VII. Uluslararası Ahmet Sempozyumu	Hisarlı	Kütahya /2016
Yeliz Ciğerci, Hatice Kurt ve Şerife Çelebi	Tamamlayıcı Bakım ve Alternatif Tedavi Yöntemi Olan Müzik Terapiye İlişkin Sağlık Profesyonellerinin Görüşleri	VII. Uluslararası Ahmet Sempozyumu	Hisarlı	Kütahya /2016
Barış Gürkan	Postmodern ve Modern İkiliği Bağlamında Türkiye’de Müzik Terapi	VII. Uluslararası Ahmet Sempozyumu	Hisarlı	Kütahya /2016
Bilgehan Eren	Bir Müzik Terapi Yaklaşımı Olarak “Orff”: Kim, Kimle, Ne, Nerede, Nasıl?*	VII. Uluslararası Ahmet Sempozyumu	Hisarlı	Kütahya /2016

Burak Sağırkaya	Özel Eğitim Alanında Çalışan Eğitimcilerin Pedagojik Müzik Terapi Uygulamalarına Yönelik Görüşleri: Afyonkarahisar İli Örneği	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Cenk Celasın	Soundbeam Teknolojisinin Müzik Terapi Etkinliklerindeki Kullanımı ve Türkiye İçin Uygulama Önerileri	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Cenk Kılıç	Demans Hastalarında Müzik Terapinin Etkisi	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Cenk Kılıç, Rivahi Kalay, Özge Subaş ve Tuğberk Korzay	Kardiyak Cerrahi Geçiren Hastalarda Müzik Terapinin Etkisi	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Didem Albasan ve Candan Deliduman	Müzik Terapinin Kısa Geçmişi ve Avrupa’da Günümüzde Müzik Terapi Uygulamaları”	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Emine Elif Şahin	Alzheimer Tanısı Almış Yaşlı Bireylerde Müzik Terapi Kullanımının Ajitasyon ve Anksiyete Üzerine Etkisi	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Giray Koçaslan	Müzik Terapisinde Saklı Kalan Bir Eser: Powick Akıl Hastanesi İçin Müzik	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Hilara Ballestero ve Machado Crestana	The Complementarities Between Music Therapy And Choir Singing On Parkinson Disease – A Case Study	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Kadir Güler	Germiyân Şiirinde Müzik Ve Terapi	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Lilian Maria Tonella Tüzün	Mülteci Çocuklarının Topluma Entegresinde Müzik Terapisinin Rolü	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Özgür Salur	Dışavurumla Eğlenmek: Şizofreni Tanısı Almış Kişilerden Oluşan Müzik Terapi Grubuyla Metaforlar Üzerinden Duygusal Farkındalık Çalışması	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Türev Berki	Resepitif Müzik Terapi Repertuarı: Senfoniler, Konçertolar	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Uğur Türkmen	Wolfgang Ott’a Göre Enstrümanlar ve Müzik Terapi	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Ömer Hakan Yavaşoğlu, Seyid Ali Kayıs ve Ersin Aydın	Huzurevinde Yaşayan Depresyon, Demans Ve Mixt Hastalarda Müzikterapinin Hastalıktan Koruyucu Ve İyileştirici Gücü	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Burçin Uçaner Çifdalöz	Türkiye’de Yapılan Müzik Terapi Konulu Lisansüstü Tezlerde Müzik Terapi Algısı	VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Kütahya /2016
Şükrü Torun	Sağlıkta ve Eğitimde Müzik Terapi Uygulamaları	1.Uluslararası İletişim, Edebiyat, Müzik ve Sanat Çalışmalarında Güncel Yaklaşımlar Kongresi	Kocaeli/ 2016

Kutup Ata Tuncer	Müzik Terapide Kültürel Çalışmaların Analitik Yöntemlerle Açıklanması	2. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu	Alanya/2017
Sevgi Özkan, Aysun Özel, Pınar Serçekulak	Kadın Sağlığı Alanında Müzik Terapi Kullanımı	1.Uluslararası Doğuma Eğitimi ve Kongresi	3.Ulusal Hazırlık ve Eğiticiliği İzmir/2018
Perçin Demirkol ve Şerif Gayretli	Müzik Terapinin Müzik Öğretmenliği Müfredatında Ders Olarak Okutulmasına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşlerinin Değerlendirilmesi	3.Uluslararası Spor Eğitim ve Toplum Kongresi	Avrasya Mardin/2018
Dilek Çilingir, Ceyda U. Şahin ve Enes Bulut	Selçuklular ve Osmanlılarda Darüşşifalar ve Müzik Terapi	I. Uluslararası Sultan Süleyman Sempozyumu	Kanunı İstanbul /2018
Şükrü Torun	Nörorehabilitasyonda Müzik Terapi	3.Multiple Seklerde Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	Samsun/2018
Gül Ulay ve Dilek Baykal	Müzik Terapiyle İlgili Yapılan Hemşirelik İncelenmesi	Türkiye'de Tezlerinin	1. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Kongresi İstanbul /2018
Nilgün Avcı	Bebeğime Kavuşurken Müzik Terapi	Destekçim	1. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Kongresi İstanbul /2018
Birsel Molu	Yeni doğan Bebeklerde Müzik Terapi	1. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Kongresi	İstanbul /2018

Tablo 5'teki elde edilen veriler incelendiğinde, Türkiye'de Müzik Terapi başlığı altında yayımlanmış 37 bildiri olduğu tespit edilmiştir. Yayımlanmış bildirilerin başlıkları incelendiğinde, farklı disiplinler ile ilişkilendirilmiş uygulamalı müzik terapi çalışmalarının ağırlıkta yer aldığı görülmekte olup ayrıca Müzik terapinin güncel ve tarihsel durumunu ortaya koyan farklı konuları içeren çalışmalar da olduğu tespit edilmiştir. Bilimsel Etkinliğin gerçekleştiği yer ve tarih dağılımına bakıldığında, ilk bilimsel etkinliğin 1994 yılında gerçekleştiği, basılmış bildirilerin en fazla olduğu bilimsel etkinlik ise 2016 yılında Kütahya da gerçekleşen VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumudur.

6. Türkiye'de müzik terapi alanında yapılmış bilimsel toplantılar dağılımı nasıldır?

Tablo 6. Müzik Terapi başlığı altında yapılmış bilimsel toplantıların Künyelerine Göre Dağılımı

Bilimsel Toplantı Adı	Konu	Yer	Tarih	Bildiri/Panel/Atölye
VII. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu	Müzik ve Terapi	Hilton Garden inn Kütahya	Mayıs 2016	Bildiri:56/ Konser:11 Panel:1/Atölye:6

Uluslararası Katılımlı Müzik Terapi Sempozy.	Psikiyatri Alanında Müzik Terapi	I.Ü İstanbul Tıp Fakültesi	Nisan 2016	Panel:2/Konferans:1
Uluslararası Müzik Terapi Sempozyumu	Müzik Terapi	Bahçeşehir U. Güney Kampüs	Aralık 2017	-
Dünyada Müzik Terapi Sempozyumu	Evrensel ve Bilimsel Müzik Terapi	Bahçeşehir U. Güney Kampüs	Kasım 2018	1Seminer/ 1Atölye
Müzik Terapi Çalıştayı	Müzik Terapide Disipliner Çerçeve, Sağlıkta Müzik Ve Müzik Uygulamaları, Müzik Terapi Eğitimi Ve Dünyada Müzik Terapi	Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Konferans Salonu	Kasım 2018	4 oturum
Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Kongresi	Kronik Hastalıklarda Geleneksel ve Tamamlayıcı Uygulamaları	Hilton İstanbul Bomonti Hotel & Conference Center-İstanbul	Nisan 2019	Atölye:13/ Oturum:5 Panel:12/B ildir:12 Çalıştay:5

Türkiye’de Müzik Terapi başlığı altında 6 bilimsel toplantı yapıldığı ve bunların iki farklı bilim dalı olan sağlık ve sosyal bilimleri alanlarında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bilimsel toplantılarda gerçekleştirilen etkinliklere bakıldığında, bildiri sunumlarının gerçekleştiği oturumlar, panel, atölye, konferans, çalıştay ve konserlerin var olduğu ve bu etkinliklerin toplantıların ilişkili olduğu bilim dalı ve içeriklerine göre değişiklik gösterdikleri görülmektedir. İlk bilimsel toplantının 2016 yılında gerçekleştiği belirlenmiştir.

Sonuç

1. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, Türkiye de müzik terapi alanında farklı yayın türünde gerçekleştirilen 121 adet yayınlanmış bilimsel çalışma olduğu tespit edilmiştir. Bu sayısal verinin uluslararası düzeyde yer alan çalışmalar ile kıyaslandığında gerçekleştirilen çalışmaların sayıca az olduğu görülmektedir. Bu sonucun olası sebepleri arasında Türkiye de müzik terapi alanının akademik ortamlarda yeterli olarak yer almadığı ve yalnız bir kurum tarafından Müzik terapi konusunda uzmanlık sertifikası verildiği görülmektedir. Bu çerçevede bakıldığında müzik terapi alanı akademik ortamlarda yaygınlaşmadığı için ilgi duyan araştırmacı sayısının yetersiz olduğu söylenebilir. Yayın türlerine göre yayınlanmış bildirilerin (37) en fazla olduğu, ardında tezler (34) ve makaleler (32), yer aldığı görülmektedir. Çalışmaların yakın sayıda olmasının olası sebepleri arasında araştırmacıların farklı yayın türlerine gösterdikleri ilginin normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

2. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, Türkiye’de müzik terapi başlığı altında 34 tane tez yazılmıştır. Bu tezlerin genel olarak sosyal ve sağlık bilimlerine ait bilim dallarını içine aldığı görülmekte olup sağlık bilimleri alanında daha fazla tez gerçekleştirildiği görülmektedir. Tezlerin içerik olarak çoğunluğu ise tıp alanındaki bazı rahatsızlıkların tedavisi üzerinde müzik terapinin etkisinin ölçüldüğü çalışmalardır. Bunun olası sebepleri arasında sağlık bilimleri kökenli araştırmacıların hem müzik alanına hem de alternatif terapi yöntemlerine ilgi duydukları ve uzmanlık alanlarını bu doğrultudaki araştırmalarla ilişkilendirdiği çalışmalar gerçekleştirdikleri söylenebilir. Gerçekleştirilen tezlerin son yıllarda daha ağırlık kazındığı görülmektedir. Bunun olası sebebi olarak son yıllarda bilimsel etkinliklere daha fazla yer verildiği görülmekte olup dolayısıyla araştırmacıların ilgilerin arttığı söylenebilir.

3. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, 32 adet makale yayımlanmıştır. Bu makalelerin çoğu müzik terapinin uygulamalı çalışmalarının ağırlık kazındığı sağlık bilimleri alanında yayın yapan tıp dergilerinde yayımlanmıştır. Bunun olası sebepleri arasında müzik terapinin uygulamalı gerektiren konu alanlarının sağlık bilimleri alanında ilişkilendirilebilecek konuların daha fazla olduğu dolayısıyla tıp alanındaki araştırmacıların bu alanlara yönlendikleri ve ayrıca sağlık bilimleri akademik çevrelerin müzik terapi alanındaki etkinliklere ve bilimsel yayınlara daha fazla yer vererek tanıttığı söylenebilir. İlk makale 1990 yılında gerçekleşmesine rağmen 2007 yılına kadar çok az çalışma olduğu gözlenmiştir. Bunun olası sebepleri arasında müzik terapi alanının Türkiye de akademik yayın ve araştırma boyutları açısından çok yeni bir alan olduğu sadece özel ilgi duyan araştırmacıların var olduğu söylenebilir. 2015 yılı itibari ile çalışmaların hızlanmasının Müzik terapi derneğinin, ilgili akademik kurumların ve araştırmacıların gerçekleştirdiği çalışmaların bir sonucu olduğu söylenebilir.

4. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, 12 adet kitap basılmıştır. Basılan kitapların 3 tanesinin çeviri kitap olduğu, ilk kitabın 2000 yılında basıldığı ve yayınlanan kitapların tarihsel olarak seyrek bir şekilde dağıldığı düşünüldüğünde kitap sayısının az olduğu gözlemlenmektedir. Ancak müzik terapinin yeni bir alan olduğu dolayısıyla uzmanlık alanı gerektiren kitapların sayısal varlığının normal ölçütlerde olduğu düşünülebilir. Kitapların içeriklerine bakıldığında ise konuların müzik terapi alanının ilişkilendirildiği farklı konu alanlarına dağılım gösterdiği görülmektedir.

5. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, yayınlanmış bildirilerin içeriklerine bakıldığında müzik terapi uygulamalarının etkisinin ölçüldüğü farklı disiplinler ile ilişkilendirilen çalışmalarının ağırlık kazandıdığı görülmektedir. Bunun olası sebepleri arasında araştırmacıların son yıllarda uygulamalı müzik terapi çalışmalarına daha fazla ilgi duyduğu

söylenbilir. 2015 yılı itibaren bildirimlerin sayısında önemli artış gözlenmektedir. Bunun olası sebepleri arasında müzik terapi konulu bilimsel toplantıların sayısındaki artış olduğu düşünülebilir.

6. Alt amaca yönelik elde edilen bulgulara göre, Türkiye’de Müzik Terapi başlığı altında 6 bilimsel toplantı yapıldığı, bunların ilki 2016 yılında gerçekleştirdiği ve ağırlık olarak sağlık bilimleri alanında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Sadece Müzik terapi ile ilişkilendirilen bilimsel toplantıların ilkinin 2016 yılında olması dikkat çekicidir.

Türkiye’de müzik terapi alanında yayınlanan çalışmalar göz önüne alındığında, ilk yayınların 1998 yılında seyrek sayıda başlayıp günümüzde bu çalışmaların sıklaştığı görülmektedir. Müzik terapi alanındaki yapılan çalışmaların içeriklerine bakıldığında, çalışmaların müzik terapinin farklı kültürlerdeki tarihsel sürecinin ortaya konulduğu, müzik terapi alanının yöntem ve ilkelerinin neler olduğu ve müzik terapinin etkisinin ölçüldüğü uygulamalı çalışmaların ağırlıklı konu alanı olarak yer aldığı söylenebilir.

KAYNAKÇA

Yazılı Kaynaklar

- AK, Şahin Ahmet (2009). *Müzikle Tedavi*. Ankara: Ötüken Neşriyat.
- ARSEVEN, Ali D. (1993). *Alan Araştırma Yöntemi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- ATİK, Fadıl Muharrem ve diğerleri (2017). *Makamdan Şifaya*. İstanbul: İş Bankası Yayınları.
- BAŞARAN TANRIÖVER, Gülşah (2010). "Müzikle Tedavi Yöntemleri". *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5 (3), s. 1-8.
- BEKİROĞLU, Tansel (2011), *Klasik Türk Müziğinin Hipertansiyon Hastalarının Kan Basınçlarına ve Anksiyete Düzeylerine Etkisi*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- BROTONS, Melissa - KOGER, M. Susan (2000). "The impact of music therapy on language functioning in dementia". *Journal Of Music Therapy*, 37 (3), pp. 183-195.
- BRUSCIA, E. Kenneth (2016). *Müzik Terapiyi Tanımlamak*. (Çev.: Burçin Uçaner Çifdalöz ve diğerleri) İstanbul: Nobel Yaşam Yayınları.
- BUDAK, Selçuk (2017). *Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- CLIFTON, Thomas (1983). *Music as heard: A study in applied phenomrnoogy*. New Haeven: Yale University Press.
- ÇALIK, Arzu (2017). *Müzikle Terapi*. İstanbul: Msn yayınları.
- ÇOBAN, Adnan (2005). *Müzikterapi*. İstanbul: Timas Yayınları.
- DOĞAN, Banu (2000). *Sentez Müzik Terapi*. İzmir: Zeus Kitapevi.
- DOĞAN, Banu (2006). *Avrupa’da Müzik ile Tedavi*. İstanbul : Mephisto Yayınları.
- ERSOY ÇAK Şeyma - CAN Nuri (2018). "Müzik Terapinin Tarihsel Gelişimi Ve Uygulandığı Mekânlara Bir Bakış" *Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(18), s. 599-618.
- GENÇEL, Özge (2006). "Müzikle Tedavi". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (2), s. 697-706.

- GERARD, Ducourneau (2016). *Müzik Terapi İlkeleri*. (Çev.: Ası Özyıldız) İstanbul: Nobel Yaşam Yayınları.
- İMSEYTOĞLU, Diler - YILDIZ, Suzan (2012). "Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinde Müzik Terapi". *İstanbul Üniversitesi Florance Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 20 (2), s. 60-165.
- KARASAR, Niyazi (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- KHORSHID, Leyla - AKIN, Esra (2007). "Mekanik Ventilatlörlere Bağlı Hastalarda Anksiyete Yönetiminde Müzik Terapinin Yeri", *Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi*, 11 (2), s. 83-88.
- KURT, Duygu (2014). *Müzik Terapinin Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yalnızlık Hissi Üzerine Etkisi*. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Lİ CH ve diğerleri (2015). "Adjunct effect of music therapy on cognition in Alzheimer's disease in Taiwan: a pilot study". *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 11, pp. 291-296.
- MELTEM UYAR - KORHAN, A. Esra (2011). "Yoğun Bakım Hastalarında Müzik Terapinin Ağrı ve Anksiyete Üzerine Etkisi". *Ağrı*, 23 (4), s. 139-146.
- Müzik ve Terapi. (2016). *Hisarlı Ahmet Sempozyum*, Kütahya.
- ORLOWSKI, Duran Duygu (2018). *Kreatif Müzik Terapi*. Ankara: Müzik Eğitim Yayınları.
- Platon (2017). *Devlet*. İstanbul: İş Bankası Yayınları.
- SEZER, Fahri (2011). "Öfke ve Psikolojik Belirtiler Üzerine Müziğin Etkisi". *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1), s. 1-21.
- SÖNMEZ, Devrim (2008). *Antik Dönemde Anadolu'da Müzik ve Müzik Aletleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- TAĞTEKİN, Sezer Binnur ve diğerleri (2015) "Müzikoterapi Hakkında Ne Biliyoruz?" *Konuralp Tıp Dergisi*, 7(3),167-171.
- UÇAN, Ali (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Evrensel Müzikevi Yayınları.
- Elektronik Kaynaklar**
- American Music Therapy Assosication (2014). "What's Music Therapy?" <https://www.musictherapy.org/> (Erişim: 05.05.2019).
- Etimoloji*. (2018). <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/terapi> (Erişim: 05.05.2019).
- ÇOBAN, Adnan (2010). "Müzik Ve Terapi". <http://docplayer.biz.tr/2798150-19-anadolu-psikiyatri-gunleri-eskisehir-19-06-2010-muzik-ile-terapi-dr-adnan-coban-ruh-sagligi-ve-hastaliklari-uzmani-hta-noropsikiyatri.html> (Erişim: 10.04.2019).
- RAUCH, Joseph (2016). *Talkspace*. <https://www.talkspace.com/blog/2016/11/therapist-psychotherapist-complete-definition/> (Erişim: 05.05.2019).
- TDK.http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c169e2cef5965.92929693 (Erişim: 2018, 12 16).
- "Sağlık Bakanlığı onaylı Müzik Terapi Eğitimi". <https://www.aydinlik.com.tr/saglik-bakanligi-onayli-muzik-terapi-egitimi-saglik-> (Erişim: 17.09.2018)